

Изх. но.957 / 19.02.2018 г.

ДО: г-н Нено Димов
Министър на околната среда и водите

Относно: Стратегия на ЕС за пластмасите в кръговата икономика - 6 ключови призива от НПО

Уважаеми г-н Министър,

На 16 януари 2018 г. Европейската комисия публикува Стратегията на ЕС за пластмаси в кръговата икономика.[1] Стратегията представлява крайъгълен камък за справяне с постоянно нарастващия световен проблем със замърсяването с пластмаси и идва в момент, когато хората в Европа все повече се притесняват от последиците от употребата на пластмаси.

Призоваваме Ви в двойното си качество на министър на околната среда и водите и на ротационен председателстващ Съвета на министрите по околна среда да гарантирате, че на равнище ЕС ще бъде въведен план за намаляване на употребата и на замърсяването с пластмаси. Молим Ви да подкрепите следните 6 ключови политически мерки в Стратегията на ЕС за пластмаси в заключенията на Съвета и преди дискусиата на Съвета по околна среда по темата на 5 март 2018 г.:

1. Регулаторни мерки за намаляване на потреблението на пластмаси за еднократна употреба

Не можем да решим пластмасовото замърсяване с рециклиране [2], нито чрез заместване на пластмасова суровина на база изкопаеми горива. Стратегията се ангажира през следващите месеци да разработи законодателство, което ще намали употребата на пластмасови изделия за еднократна употреба. Настояваме да подкрепите амбициозни цели за намаляване на производството и потреблението, такси, забрани и други съответни регулаторни мерки, за да се случи това в действителност. Крайно време е и България да ограничи и впоследствие да забрани **пластмасовите торбички** за пазаруване, които са един от основните замърсители на черноморските плажове и води. Съществуващата еко-такса не променя общата посока на постоянно растящо потребление на всички видове полиетиленови торбички у нас [3], огромната част от които бързо се превръщат в замърсяващи отпадъци в сметищата, деретата и морето. Също така, не бива да пренебрегвате повече наболелият въпрос с използването на стотици милиони **пластмасови чаши за еднократна употреба** в детските градини в България. Това възпитава погрешни представи, които са в разрез с отговорното поведение, необходимо за кръговата икономика.[4]

2. Икономически стимули за привеждане на пластмасите в съответствие с кръговата икономика

Ако са добре замислени и изпълнени, схемите за разширена отговорност на производителя (РОП), схеми за връщане на депозити или потенциален данък върху пластмасите, могат да създадат необходимите стимули за предотвратяване на замърсяването с пластмаси, както и да увеличат повторното използване и рециклиране на пластмасови отпадъци. Време е и в България да се разшири обхвата на **депозитната система за опаковки за напитки**, така че да включва и пластмасови бутилки за многократна или еднократна употреба.

3. Постепенно премахване на микропластмасовите съставки и оксоразградимите пластмаси

Подкрепа за пълното ограничаване на умишлено добавените микропластмасови частици в продуктите и на оксоразградимите пластмаси чрез REACH [5]. Тъй като това вече е в ход в няколко държави-членки¹, необходимо е да се осигури равнопоставеност на европейските предприятия. Освен това, важно е да се подкрепят законодателните действия, които се отнасят до други източници на микропластмаси, като например изтичането на пред-производствени пелети по веригата за доставки.

4. Укрепване на пазарите за повторна употреба и рециклиране, чрез премахване на токсините в пластмасите

Настоящите нива на токсичност на пластмасите водят до слабо доверие в качеството на рециклираните пластмаси и в неконтролирано излагане на гражданите на токсични вещества. Забранените вещества, които предизвикват много силна загриженост, са налични дори в детските играчки [6]. Необходим е сериозен план за пластмаси без токсични вещества и чисти кръговрати за повторно използване и рециклиране, за да изпълни България ангажиментите за преминаване към кръгова икономика. Това трябва да се съчетае с цели за минимално рециклирано съдържание.

5. Съществени изисквания за опаковане на пластмаси

Съществените изисквания на Директивата на ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки трябва да бъдат променени, за да постави предотвратяването на опаковките като приоритет. Все повече продукти се опаковат в пластмаси за еднократна употреба, които не могат да се използват и не могат да се рециклират, докато магазините за неопаковани стоки се борят да изпълнят изискванията на ЕС за това как да продават и транспортират продукти.

6. Нови мерки за екодизайн на пластмасите, които навлизат на пазара

Такива мерки са жизненоважни в подкрепа на предотвратяването, повторната употреба и рециклиране на пластмасови изделия и опаковки, включително чрез инструменти за екодизайн, зелени обществени поръчки и екомаркировка.

Отправляме този пети апел към Вас да вземете спешни мерки срещу пластмасовото замърсяване с надеждата, че този път ще получим конкретен писмен отговор.

¹ Швеция, Финландия, Италия, Франция, Англия, Уелс и Шотландия са обявили намерение или вече са въвели забрана на влаганите в козметика микропластмаси.

Нашите организации са част от световното движение Break Free From Plastic (<https://www.breakfreefromplastic.org/>), състоящо се от над 900 НПО и милиони граждани от цял свят, които колективно и систематично се борят с екологичните, икономическите и социалните въздействия на пластмасовото замърсяване.

В приложените документи ще откриете повече подробности по темата. Ако искате да научите повече за нашите предложения, ще се радваме да се срещнем с Вас и Вашия екип.

С уважение,

Евгения Ташева, екип Нулеви отпадъци

Екологично сдружение За Земята

тел./факс: 02 9431123

моб.: 0879899426

e.tasheva@zazemiata.org

www.zazemiata.org

Деница Петрова, ръководител

"Грийнпийс"-България

denitza.petrova@greenpeace.org

www.greenpeace.bg

Бележки и допълнителна информация

1. https://ec.europa.eu/commission/publications/legal-documents-plastics-strategy-circular-economy_en
2. <http://www.no-burn.org/wp-content/uploads/Recycling-is-Not-Enough-online-version.pdf>
3. <http://zazemiata.org/v1/fileadmin/content/otpaduci/images/NSI-plasticbag-grafika.png>
4. http://zazemiata.org/v1/uploads/pics/ZZ_chart_2.3.png
5. <https://newplasticseconomy.org/news/over-150-organisations-back-call-to-ban-oxo-degradable-plastic-packaging>
6. http://ipen.org/sites/default/files/documents/Exec%20Summary%20Toy-or-Toxic-Waste_IPEN-Arnika_analysis-summary_2017.pdf